

MADAM RACHEL

Een Gensche saga in the sixties

Eric Vermeirsch

Nog een jeugdherinnering, eigenlijk meer puber- en postpuberherinnering van de auteur. Een niet al goed aflopend verhaal van een schitterende jonge dame, die het tot ‘madam’ bracht, maar tragisch eindigde.

Reechel: feitelijk heette zij Rachel, zoals in de bijbel, maar telkens ik haar ‘voor mijn geestesoog oproep’ (‘k geloof dat ik dat heb opgepikt bij Couperus, Louis heeft mij altijd geïnspireerd) spreek ik het uit op zijn Engels. Raquelle vind ik ook mooi.

Ik zie haar weer over de vloer van ons café aan de Muide zweven. Demonstratie: de laatste nieuwe dans, de chachacha. Amper zestien jaar, en wat een rijpheid! Lang zwart haar en een lichaam gevormd als een coca-colafles, ik kan helaas geen betere omschrijving vinden. Ik, even ‘oud’, bekeek dat met mijn lichtjes uitpuilende katholieke ogen. Hevig opgewonden en totaal de kluts kwijt. In plaats van de koe (met alle respect) bij de horens te vatten en ook een chachachatje te draaien, samen met haar. Achterlijk was ik en achterlijk zou ik de volgende jaren blijven, terwijl Rachel verder stoomde, op naar de top. Op die leeftijd lezen in de Camera Obscura van Hildebrand (en, eerlijk is eerlijk, soms ook in wat meer pikante boekjes, als ik ze te pakken kon krijgen). Was dat wel normaal? Die pikante boekjes natuurlijk wel.

Deze keer had Antoinette, mijn moeders beste vriendin, haar dochter(tje) meegebracht op de wekelijkse koffieklets. De jaartjes verstrijken vlug, en de kleine Rachel was al flink uit de kluiten gewassen voor haar leeftijd. Terwijl zij verder raasde op onze kleine cafévloer, waardoor de rook uit haar schoentjes langzaam begon op te kringelen, hoorde ik haar moeder verslag uitbrengen over de meest recente belevenissen met haar spruit. Langs de kanten van de Elyseese Velden (niet te verwarren met de Champs Elysées in Parijs) waren de spanningen onlangs zeer opgelopen. Onverwacht thuisgekomen hadden ma en pa een soort van party verrast in hun woning. Een handvol, voor die tijd vroeg rijpen, had er blijkbaar ‘het beest uitgehangen’ tijdens hun afwezigheid. Rachel had een groot en gul hart en ontving iedereen bijna letterlijk met open

armen, tenminste als ze nog voldoende gezond en niet té oud waren. Een cadeautje was welkom, een klein beetje geld kon ook wel van pas komen, maar het was in die periode voor haar nog geen must.

Ik daarentegen was de verkeerde weg ingeslagen. Dagelijks routineuze schoolarbeid, na de gewone uren nog wat avondles om ‘een bijkomend papierke’ te bemachtigen dat mij later, veel later, moest toelaten wat van het leven te genieten. Ondertussen ontsnapte “het volle leven” mij. Reechel, dat prachtstuk, had, naar het schijnt, nu ook al ‘een ouwe die haar onderhield’, dixit de fiere moeder. Dat kon ik onmogelijk bijbenen. Ik zag er niet zo slecht uit (met uitzondering natuurlijk van het feit dat mijn linkerbeen iets korter is dan mijn rechter, doch het valt mee), maar ‘I didn’t have the knack’. Een vrouw zoals of (ik noem liever geen namen, jullie moeten maar zelf invullen), met een bescheiden vermogen, zelfs van middelbare leeftijd, die mij af en toe eens zou uitnodigen (met voorkeur voor een Gentse, vanwege de afstand voor de verplaatsingen). En dan, eh: allons-y chochotte.... (Voor de kenners: verwijzing naar een grappig pikant lied van Erik Satie; je vindt het gemakkelijk op You Tube, ik beveel het iedereen aan) Ik zou niet nee hebben gezegd.

Toen ik nog altijd aan het zwoegen was om een diplomaatje te bekomen, was Rachel al met haar beide fraaie voetjes van ’t ijs. In de onmiddellijke omgeving van de Kouter (een chique côté, volgens haar ma), had zij al een bar geopend ‘met meisjes’. Als zelfstandige, én werkgeefster. Terwijl ik, nadat ik er eindelijk in geslaagd was de nodige papieren te bemachtigen, met een klein beetje piston en mits een examen in loondienst terecht kwam. Ik was nu ‘fonctionair’.

Heel veel verdiende ik niet in het begin van mijn carrière, maar ik had eindelijk tijd voor een nieuwe uitdaging: het uitgangsleven. Na ettelijke maanden rondzwalpen tijdens de weekeinden (de Kuiperskaai, ’t Wiel, ’t Chaletje aan ’t Zuidpark, en andere duistere krochten) kwam ik plots tot het inzicht dat het stilaan tijd was om Rachel ook iets te gunnen. Akkoord, die chachacha van destijds: dat was een gemiste kans, niet alleen voor mij, doch ook voor haar! Het had toch een band geschapen tussen ons, hoopte ik, al was het maar platonisch (lach mij gerust uit, ik verwacht niets anders). Dus besloot ik een bezoekje te brengen aan haar etablissement, mij scherp bewust dat het mij geld ging kosten.

Mijn entrée was in ieder geval geslaagd, want zij kende mij nog en ik werd hartelijk, feitelijk warm, begroet. Ik was nu ondanks alles toch wel wat rijper

geworden, ik had al wat relationele stommiteiten achter de rug en dus ook een hoogstpersoonlijk puinhoopje. Ik begroette haar wederkerig joviaal. Rachel zag er nu uit als een echte madam, en ik twijfelde er niet aan dat zij goed zorgde voor haar meisjes. De sfeer in 'de club' viel mee, discrete gordijnen op de gepaste plaatsen en vol tapijt. Het vrouwelijk personeel was aan de jonge kant. Plots zag ik zowaar een meisje op wie mijn kennersoog destijds al eerder was gevallen, in één of ander klaslokaal. Dus de ideale persoon om te trakteren met een coupe en een gesprek aan te knopen. Voor haar was het een bijverdienste, een soort jobstudente dus, kwam ik te weten. Maar ik ben er toch niet mee 'tot het uiterste' gegaan, niet uit schrik voor geldgebrek maar vooral geremd (of beschermd, wie zal het zeggen?) door mijn tsjevenopvoeding. Ik had toch weer een klein stukje bijgeleerd over het volle leven.

Tijdens de volgende jaren volgde ik, getrouw en dankbaar, de voor mij dankzij de vakbond, uitgestippelde vlakke loopbaan. Af en toe een loonsverhoging en, mits een examen (weeral), een bevordering. Langzaam maar zeker. Maar Rachel zette onweerstaanbaar haar race naar de top verder! Ik hoorde via - via dat zij nu een 'pension' uitbaatte langs de kanten van het station. Met geschoold, ervaren personeel en een onberispelijke service. Hierbij moreel en daadwerkelijk gesteund door haar ouders, zoals dat meestal gaat. Want er moesten flink wat lakens gewassen worden! En Rachel was zeer 'à cheval' voor wat de lakens betrof. Ik kwam wat details te weten over de cliënteel. Geloof mij, het waren meestal geen dokwerkers, het was eerder een elite. Er werd daar hard gewerkt, dikwijls ook 's nachts, zoals in de politiek, dus is het maar normaal dat er goed werd verdiend. Alhoewel, één van mijn vrienden die al jaren de nachtploeg doet bij de 'Coca' in Zwijnaarde, is er nog altijd niet rijk van geworden. Mijn ma kreeg cijfers te horen van haar vriendin, die natuurlijk zeer fier was op het succes van haar dochter. Hoe zou je zelf zijn? Ondertussen had ik het al tot 'eerste tekenaar' geschopt, wat al heel wat beter klonk dan hulptekenaar, en ik was ook wel content. Te meer omdat mijn ma aan iedereen, ook aan degenen die het niet wilden horen, vertelde dat ik ingenieur was.

Er moet toch iets zijn misgegaan met dat bloeiende etablissement. Ik leerde nu de betekenis van de woorden input en output en vooral deficit kennen. Na een kosten-baten analyse bleek dat vooral de rekeningen voor het wassen van de lakens en de vervanging van de matrassen de posten waren die de hele zaak stilaan dreigden te kelderden. Want de was moest worden uitbesteed: de hoeveelheden werden te groot om nog in 't zwart door de ouders te worden afgevoerd. En via de facturen van de was had de belastingdienst een betere kijk op

de grootte van de totale consumptie. De zaak was ‘big’ geworden. In ieder geval niet ‘too big to fail’, want zij deed tevergeefs een beroep op wat staatssteun om de put te vullen. Nadien mocht die flierefluiter van het ministerie er een kruis over maken, hij werd geschrapt uit de lijst van de vaste cliënten.

Dus koos Rachel resoluut voor een volledig nieuw businessmodel, zoals haar consulent gesuggereerd had. Hij deed dit volledig onbezoldigd, de contacten met zijn opdrachtgeefster verliepen altijd zeer gesmeerd. Een nieuwe brasserie (vanzelfsprekend geen ordinair volkscafé!) pal tegenover de ingang van het station. De idee was: na de dagtaak van de trein direct naar de brasserie voor een hartige hap en een opbeurende slok, en, wie weet, als er na deze restauratie nog tijd overbleef... Misschien werken met een tienbeurtenkaart voor vaste klanten? Voor experimenten met de fiets was de tijd toen nog niet rijp. Want de voorkant van Gent Sint Pieters zag er toen uit als een fietsenkerkhof, de transitie was nog niet begonnen. De timing was anders perfect: de golden sixties kwamen eraan.

Hoe moet ik dat verhaal afsluiten? Amaai, het doet pijn! Wij naderden de seventies. Reechel: wat is er dan écht gebeurd? Wat was er misgelopen? Waarom besloot een mooie dynamische vrouw als jij, amper dertig jaar oud, plotseling uit het leven stappen?

Maak reclame voor GT!

*Ghendtsche Tydinghen is veel te weinig bekend.
Zelfs mensen die zich bijzonder interesseren aan onze
stad weten dikwijls niet dat dit tijdschrift bestaat...
En nochtans: voor wie een woordje wil meepraten over
de Gentse geschiedenis is GT een absolute must.*

Mond tot mond reclame is de beste publiciteit!